



## Česká společnost ekonomická, o. s.

Politických vězňů 7, 110 00 Praha 1

mobil: +420-728 523 615

elektronická pošta: cse@cse.cz, web: www.cse.cz

IČO: 00444685, číslo účtu: 1923626399/0800

# ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKÉ SPOLEČNOSTI EKONOMICKÉ V ROCE 2010

## 1. SLOŽENÍ A ČINNOST ORGÁNŮ ČSE V ROCE 2010

Představenstvo ČSE pracovalo v roce 2010 ve složení, které vzešlo z voleb na Valném shromáždění 3. prosince 2009. Následující tabulka uvádí členy představenstva (v abecedním pořadí) včetně primární agendy, kterou v roce 2010 zajišťovali:

Martin Čihák	
Jakub Fischer	člen organizačního výboru bienální konference 2010
Michal Hlaváček	
Mojmír Helísek	vztahy s kolektivními členy
Tomáš Holub	předseda organizačního výboru bienální konference 2010
Roman Horváth	předseda programového výboru bienální konference 2010, člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Petr Jakubík	viceprezident ČSE, garant soutěže Mladý ekonom roku a Ceny Karla Engliše, člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Milan Jílek	vedení pobočky České Budějovice
Štěpán Jurajda	garant seminářů ČSE konaných na půdě CERGE-EI, člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku, člen programového výboru bienální konference 2010
Eva Kolcunová	vedení pobočky Ostrava
Luboš Komárek	editor Zpravodaje ČSE
Viktor Kotlán	člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku

Martin Macháček	garant Ceny za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení, člen hodnotící komise soutěže Mladý ekonom roku
Marek Mora	
Daniel Münich	
Michal Skořepa	prezident ČSE, administrátor webu ČSE
Stanislav Šaroch	
Kateřina Šmídková	
Zdeněk Tomeš	vedení pobočky Brno
Eva Zamrazilová	

Během roku 2010 se představenstvo sešlo třikrát (6.1.2010, 24.3.2010, 3.11.2010), naprostá většina otázek byla řešena operativně formou „per rollam“.

## 2. SEMINÁŘE ČSE

V roce 2010 uspořádala ČSE celkem 15 seminářů, z toho 5 v Praze a 10 na regionálních pobočkách. Jejich seznam je uveden níže (řazeno od posledního k prvnímu). Řada z těchto seminářů byla uspořádána ve spolupráci s kolektivními členy ČSE.

Název	Vystupující	Datum	Město
Turkey's Economic Crisis and Relations with International Monetary Fund	Ekrem Tufan (Silesian University)	6.12.2010	Karviná
Volný obchod a protekcionismus v období hospodářské krize	Petr Mach (Centrum pro ekonomiku a politiku)	22.10.2010	Ostrava
Současná finanční krize a její příčiny	Tomáš Ježek	21.10.2010	Teplice
Regulace v době po finanční krizi	Mojmír Hampl (ČNB)	20.10.2010	Č. Budějovice
Hospodářský a měnový vývoj v letech 2000 - 2010 a příprava na euro	Zdeněk Tůma (ČNB)	5.10.2010	Č. Budějovice
Domácnosti na úvěrovém trhu	více přednášejících	22.9.2010	Praha
Parametry vhodného zdanění cigaret nejen v České republice	Petr David (Mendelova univerzita v Brně)	17.5.2010	Ostrava
Změny ve finančním sektoru po krizi - najdeme správné lekce	Mojmír Hampl (ČNB)	10.5.2010	Mladá Boleslav

Financial Frictions and Credit Spreads	Pierre Siklos (Wilfrid Laurier University)	13.4.2010	Praha
Historie a současnost metodologie ekonomie	Martin Macháček (VŠB-TU Ostrava)	9.4.2010	Č. Budějovice
Je "makro" v bance k něčemu vhodné?	Viktor Kotlán (Česká spořitelna)	1.4.2010	Brno
Česká debata o přínosech a nákladech eura z pohledu světové hospodářské krize	Oldřich Dědek (koordinátor pro zavedení Eura)	17.2.2010	Praha
Technological Imitation and Innovation in New European Union Markets	Evžen Kočenda (CERGE-EI)	21.1.2010	Brno
Monetary discipline, global currencies and the crisis in eastern europe	Adam Posen (Bank of England)	20.1.2010	Praha

### 3. SOUTĚŽ MLADÝ EKONOM ROKU 2010 A CENA KARLA ENGLIŠE

Česká společnost ekonomická udělila na své 6. bienální konferenci 27. listopadu v Praze tradiční ocenění mladým ekonomům (do 30 let). Mladý ekonom roku a Cena Karla Engliše jsou prestižní ocenění, každoročně udělované již od roku 1994. Primárním cílem je podpora mladých talentů v oblasti ekonomie. Vítězové minulých ročníků jsou úspěšnými ekonomy. Mezi držitele tohoto ocenění patří například současný viceguvernér ČNB Mojmír Hampl nebo bývalý náměstek ministra pro evropské záležitosti Marek Mora, nyní působící ve funkci šéfa kabinetu generálního tajemníka Rady EU.



**Cenu Mladý ekonom roku získal Filip Matějka**, post-doktorand na CERGE-EI s doktorátem z americké Princetonské univerzity, který se věnuje studiu vlivu lidské nepozornosti na vývoj ekonomiky. Jeho práce, založená na matematicky složitém modelovém rámci, prohlubuje poznání, kdy a jak reagují jednotlivé sektory v

ekonomice na různé změny. Tyto poznatky mohou pomoci zvýšit účinnost strategií centrálních bank či fiskálních politik vlád. Studie si všímá chování lidí, kteří aktivně hledají pouze ty

informace, které jsou pro ně důležité. Proto například odvětví s vyšší konkurencí reagují na změnu cen konkurence rychleji než na změny vstupních nákladů, daní či úrokových měr, zatímco u odvětví s menším tržním tlakem je tomu naopak. Svě ceny také upravují častěji firmy, které více podléhají vnějším šokům. Tato studie může pomoci vládám při rozhodování, v jakém odvětví snížit daně a podpořit poptávku tak, aby byla stimulace ekonomiky co nejúčinnější a nejrychlejší. Centrální banky zase zajímá, jaké dopady bude mít změna úrokových sazeb. Při snížení úrokových měr a fixních cenách se zvýší poptávka, tj. i objem výroby. Teorie ukazuje, že v turbulentních časech, v dobách delší krize či velkých změn upravují prodejci ceny rychleji. Tím centrální banka částečně ztrácí svoji schopnost ovlivňovat ekonomiku – paradoxně právě proto, že jejímu počínání je v takových časech věnována větší pozornost. Teorie racionální nepozornosti má ale i další uplatnění. Mohla by například ukázat, jak široké portfolio by prodejci měli nabízet, jaká je optimální složitost daňových zákonů či pomoci hlouběji pochopit, proč centrálně pánované řízení ekonomiky selhává.

Na **druhém místě** se umístil doktorský student IES FSV UK **Aleš Maršál**, který se zabýval dynamickým systémem všeobecné rovnováhy pro malou otevřenou ekonomiku, charakteristickou nedokonalou konkurencí a náklady spojenými se změnou cen. Domácnosti usilují o dosažení stabilní a co nejvyšší spotřeby v průběhu svého života, firmy maximalizují zisk a vláda na základě svých preferencí minimalizuje inflaci a produkční mezeru. Práce se zaměřuje na model dvou zemí, z nichž jedna je extrémně malá. Účelem studie je analýza dopadů vývoje makroekonomických proměnných na výnosovou křivku. Z dosavadního výzkumu je známý fakt, že schopnost dynamických modelů všeobecné rovnováhy předpovídat vývoj finančních trhů je pro uzavřenou ekonomiku závislá na neměnnosti spotřebních zvyklostí domácností a počtu dlouhotrvajících vnějších šoků. Tyto elementy zhoršují původně dobrou prognostickou výkonnost modelů ve vztahu k makroekonomickým datům. Studie ukazuje, že schopnost malé otevřené ekonomiky vyvézt nadbytečnou produkci do zahraničí umožňuje předpovídat vývoj na finančním trhu, aniž by byla zhoršena kvalita makroekonomické projekce.

**Třetí místo** získali doktorští studenti IES FSV UK **Tomáš Havránek** a **Zuzana Iršová**, kteří zkoumali, zda přímé zahraniční investice přinášejí očekávaný přenos technologií k firmám hostitelské země. V empirické literatuře byly poznatky o existenci takových přenosů produktivity doposud smíšené. Aby mohli tento efekt systematicky analyzovat, autoři studie využívají 3626 odhadů mezi-sektorových přenosů, publikovaných v 57 výzkumných článcích. Po očištění o publikační selektivitu literatura jako celek ukazuje na ekonomicky významné přenosy od zahraničních firem k jejich dodavatelům, ale jen nevýznamné přenosy k odběratelům. Studie dále naznačuje, že vyšší přenosy nastávají v otevřených zemích s méně rozvinutým finančním

systemem. Vyšší přenosy vznikají v případě, že investor pochází ze vzdálenější země a nemá příliš velkou technologickou výhodu nad domácími firmami.

Prezident ČSE Michal Skořepa udělil také **Cenu Karla Engliše** za nejlepší práci využitelnou pro českou hospodářskou politiku, a to **Aleši Maršálovi** za výše popsanou práci. Kromě uvedených cen může prezident ČSE udělit **čestné uznání** autorovi práce pro ekonomu do 25 let věku. Letos toto ocenění získal **Ján Palguta**, student CERGE-EI, který se ve své studii z oblasti politické ekonomie zabývá schopností voliče strategicky optimalizovat svoje chování v podmínkách nedokonalé informovanosti. Motivací práce je empiricky pozorovatelný fakt, že nemalá část voličů hlasuje pro svou druhou či třetí nejlepší alternativu, protože první nejlepší alternativa nemusí mít vysokou naději na vítězství. Jindy voliči hlasují pro koaliční partnery ke svým alternativám ve snaze oslabit potenciál nežádoucích stran. Ačkoli je toto strategické hlasování racionální, často vede k rozhodnutím, která neodrážejí skutečné preference voličů. Práce pomocí počítačových simulací voličských preferencí zkoumá odolnost nejpoužívanějších volebních procedur vůči takovéto strategické manipulaci vlastního hlasování ze strany voličů a ukazuje, že nejcitelnější dopady nastávají při malém počtu hlasujících či při snadné předvídatelnosti jejich volby.

Vysoká úroveň letošních příspěvků ukazuje na značný potenciál české ekonomické vědy. Ocenění jsou příslibem, že mladá generace českých ekonomů může významně přispět k řešení soudobých otázek z oblasti ekonomické teorie s dopady pro ekonomickou praxi.

#### **4. CENA ZA DLOUHODOBÝ PŘÍNOS ROZVOJI ČESKÉHO EKONOMICKÉHO UČENÍ**

V roce 2010 udělila ČSE svou Cenu za dlouhodobí přínos českému ekonomickému učení Prof. RNDr. Jiřímu Hlaváčkovi, CSc., a to za významný příspěvek k rozvoji mikroekonomické teorie centrálně plánované ekonomiky a později zobecněné mikroekonomické teorie „nestandardních“ jevů, která umožňuje netradiční pohled na averzi k riziku, altruismus, sounáležitost, zánik firem a další jevy.

ČSE příležitostně uděluje tuto cenu významným osobnostem české ekonomické vědy, které svým dílem obohatily studnici ekonomického poznání. Jiří Hlaváček je v pořadí pátým laureátem této ceny.

Prof. RNDr. Jiří Hlaváček, CSc. je profesorem a vedoucím katedry mikroekonomie a matematických metod Institutu ekonomických studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. V roce 1970 absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy a v roce 1974 získal na

stejně fakultě titul doktora přírodních věd. V tomtéž roce obdržel rovněž hodnost kandidáta věd, a to na Ekonomickém ústavu ČSAV. V Ekonomickém ústavu Jiří Hlaváček působil od absolvování vysoké školy až do roku 1990, kdy se stal jedním ze spoluzakladatelů Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Na této fakultě laureát vyučuje bez přerušení již dvě desetiletí, přičemž v roce 1992 se zde v oboru ekonomie habilitoval a o tři roky později v totožném oboru získal profesuru. Po roce 1989 zastával Jiří Hlaváček řadu veřejných funkcí, v letech 1991 – 1999 byl např. členem vládní rady pro vědu a výzkum, v letech 2002 – 2005 členem Rady vysokých škol, od roku 2006 je členem Akademického sněmu Akademie věd České republiky, působil v grantových agenturách apod.



Prof. Hlaváček zasvětil svůj profesní život originálnímu rozvoji mikroekonomické teorie, což mu vydobylo velké uznání v tuzemsku i zahraničí. Je autorem teorie homo se assecurans, popisující neefektivní chování podniku v centrálně plánované ekonomice a podávající důkaz nereformovatelnosti takovéto ekonomiky, posléze buduje zobecněnou mikroekonomickou teorii, která umožňuje netradiční pohled na averzi k riziku, modelování altruismu, sounáležitosti a deskripce jiných nestandardních ekonomických jevů. Mimo to se věnuje mikroekonomické analýze rizika ekonomického zániku firem a s tímto rizikem související zákonitosti chování v různých typech ekonomického klimatu a konkurence. V roce 1990 byla publikace „Institucionální souvislosti fungování ekonomiky“, kterou napsal spolu s J. Zielencem, oceněna v Ekonomickém ústavu ČSAV cenou za nejlepší teoretickou práci, o dekádu později byla kniha „Mikroekonomie sounáležitosti“, napsaná kolektivem pod jeho vedením, oceněna cenou rektora UK za nejlepší vědeckou publikaci v oboru společenských věd. Životopis a seznam publikací laureáta jsou k dispozici na internetové stránce <http://ies.fsv.cuni.cz/cs/staff/hlavacekj>.

Cena byla profesoru Hlaváčkově slavnostně předána v průběhu 6. bienální konference ČSE v sobotu 27. listopadu 2010. Při příležitosti převzetí ceny přednesl Jiří Hlaváček veřejnou přednášku, v níž představil svůj dlouhodobý výzkumný zájem v oblasti zobecněné mikroekonomie s kritériem přežití. Tato teorie vznikla na základě pozorování chování podniků v centrálním plánování a dočkala se celé řady aplikací i v tržním prostředí.

## 5. BIENÁLNÍ KONFERENCE ČSE

Česká společnost ekonomická uspořádala dne 27.11.2010 již 6. bienální konferenci. Akce sponzorovaná Nadací CERGE-EI a Radou vědeckých společností ČR proběhla - stejně jako v minulých letech - v prostorách Vysoké školy ekonomické (VŠE). Konference byla zahájena úvodním slovem prezidenta ČSE Michala Skořepy a krátkou uvítací řečí rektora VŠE Richarda Hindlse. V plenární části konference vystoupil jako hlavní řečník bývalý guvernér České národní banky Zdeněk Tůma se svou přednáškou na téma české měnové politiky v posledních 10 letech.



Následovalo vyhlášení tradičních ocenění ČSE. Předání cen vítězům soutěže Mladý ekonom roku 2010 sponzorované ČSOB moderoval Petr Jakubík, člen představenstva ČSE odpovědný za organizaci této soutěže. Následné předání Ceny ČSE za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení

moderoval Martin Macháček, člen představenstva ČSE odpovědný za tuto Cenu. Toto prestižní ocenění získal prof. Jiří Hlaváček působící na Institutu ekonomických studií Karlovy Univerzity v Praze. Ve svém projevu k udělení ceny představil svůj dlouhodobý výzkumný zájem v oblasti zobecněné mikroekonomie s kritériem přežití. Tato teorie vznikla na základě pozorování chování podniků v centrálním plánování a dočkala se celé řady aplikací i v tržním prostředí.

V odpolední části konference následovaly přednášky v těchto 19 tématických sekcích: (i) Financial Stability, (ii) Corporate Finance, (iii) Central Bank Communication, (iv) Prices and Competition, (v) Financial Contagion, (vi) Political Economy: Empirical Issues, (vii) Innovation, Immigration and Growth, (viii) Public Sector Issues, (ix) Liberalization and Growth, (x) Pro středoškolské učitele ekonomie, (xi) Banks and Institutions, (xii) Micro Theory, (xiii) International Finance, (xiv) Forecasting, (xv) Price Dynamics, (xvi) Financial Markets, (xvii) Public Economics, (xviii) Monetary Policy and Credit Markets, (xix) Financial Sector Modelling. Všechny příspěvky v sekci, kromě sekce věnované středoškolským učitelům ekonomie, byly prezentovány v anglickém jazyce. Jejich přesné názvy včetně fotografické reportáže lze nalézt na internetových stránkách ČSE ([www.cse.cz](http://www.cse.cz)). Konference se zúčastnilo kolem 120 českých i zahraničních ekonomů.

## 6. ČLENSKÁ ZÁKLADNA A HOSPODAŘENÍ ČSE V ROCE 2010

Počet individuálních členů ČSE, kteří měli ke konci roku 2010 řádně zaplacen členský příspěvek, dosáhl 171, oproti 192 ke konci roku 2009.

Kromě individuálních členů významně podporují činnost ČSE i její kolektivní členové. Za poslední tři roky to byly následující instituce: Česká národní banka, Česká spořitelna, a.s. , Československá obchodní banka, a.s. , Economia, a.s., Institut ekonomických studií FSV UK, Raiffeisenbank a.s., ŠkodaAuto Vysoká škola, Fakulta ekonomicko-správní – Univerzita Pardubice, Ústav práva a právní vědy, o.p.s., Rozhodčí soud ČR, k.s., Ekonomická fakulta VŠB – TU Ostrava, Vysoká škola ekonomie a managementu, Vysoká škola ekonomická v Praze, Vysoká škola finanční a správní, Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Bankovní institut vysoká škola, a.s. V roce 2010 zaplatilo příspěvky nebo se jinak podílelo na činnosti ČSE 16 kolektivních členů.

Kromě kolektivních členů významně podporují činnost ČSE také Nadace CERGE-EI a Rada vědeckých společností působící při Akademii věd ČR.

Hospodaření ČSE v roce 2010 skončilo mírným deficitem ve výši 19 tis. Kč. Příjem z individuálních členských příspěvků se snížil (o 2 tis. Kč), zato se podařilo zvýšit příjem od kolektivních členů ČSE (o 83 tis. Kč), mj. díky obnovení spolupráce s některými bývalými kolektivními členy společnosti. V současné době společnost zvažuje přechod na podvojný účetnictví. Podvojný účtování by mělo zamezit zkreslování hospodářského výsledku společnosti, ke kterému dochází v důsledku časového nesouladu mezi příjmem a čerpáním dotací na pořádané akce.

Na běžném účtu a v pokladně ČSE bylo ke konci roku 2010 zhruba 393 tis. Kč.

V Praze 20. ledna 2011

Mgr. Michal Skořepa, Ph.D.  
prezident ČSE

*(Tato Zpráva byla schválena představenstvem ČSE dne 24.1.2011)*

**PŘÍLOHA: VÝSLEDOVKA HOSPODAŘENÍ ČSE ZA ROK 2010**

<b>Příjmy od 1.1.2010 do 31.12.2010</b>	
Individuální členské příspěvky	50 699 Kč
Kolektivní členské příspěvky	149 000 Kč
Dotace od AV ČR	60 000 Kč
Smlouva o provedení reklamy ČSOB (za rok 2009)	40 000 Kč
Smlouva o provedení reklamy ČSOB (za rok 2010)	40 000 Kč
Registrace na 6. bienální konferenci	800 Kč
Úroky z běžného účtu	47 Kč
<b>Celkem</b>	<b>340 546 Kč</b>
<b>Výdaje od 1.1.2010 do 31.12.2010</b>	
Hrubé mzdy 2010	76 650 Kč
Hrubé mzdy - doplatky 2009	18 800 Kč
Software	7 937 Kč
Bankovní poplatky	3 859 Kč
Doména cse.cz	1 794 Kč
Internet	3 838 Kč
Poštovní ceniny	200 Kč
Dobití mobilního telefonu	1 000 Kč
Kancelářské potřeby	3 012 Kč
Potřeby pro semináře	84 Kč
Mobilní telefon	9 800 Kč
Silniční daň	25 Kč
Finanční výdaje na 6. bienální konferenci:	232 443 Kč
Catering	120 000 Kč
Propisky	3 256 Kč
Desky a bloky	7 467 Kč
Hrubé mzdy brigádníci a organizátoři	44 000 Kč
Tonery do tiskárny + papír	7 034 Kč
Cestovné na konferenci	2 206 Kč
Visačky a drobné potřeby pro konf.	920 Kč
Mladý ekonom 1. - 3. místo	35 000 Kč
Cena Karla Engliše	5 000 Kč
Cena za dld. přínos	3 590 Kč
Papír na diplomy	130 Kč
Desky na diplomy	3 840 Kč
<b>Celkem</b>	<b>359 441 Kč</b>
<b>Rozdíl příjmů a výdajů</b>	<b>-18 895 Kč</b>
<b>Finanční prostředky k 31.12.2010</b>	
Běžný účet	385 064 Kč
Pokladna	7 571 Kč
<b>Celkem</b>	<b>392 635 Kč</b>